

περιστάσεις του βίου και της δικίτης των κυνών μετεβλήθησαν.

Τὰς ἀσιόπου· τούτας ἔξις, τὰς ἐκ κληρονομικότητος ὑπαρχούσας ἀπαντῶμεν καὶ εἰς πλῆθος ἄλλο πράξεων τῶν ζῶων, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἀνθρώπων. Πολλὰ σαρκοφάγα ζῶα πρὶν ἢ ἐπιπηδήσωσι κατὰ τῆς λείας αὐτῶν προπαρασκευάζονται καταβιάζοντα τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ ἔδαφος, καὶ προσεγγίζοντα τὸ σῶμα τῆ γῆ, ὅπως εἶνε ἔτοιμα. Ἡ ἔξις αὕτη παρέμεινεν εἰς τοὺς ἡμέρους κύνες, οἵτινες καὶ μακρόθεν ἐνίοτε βλέποντες ζένον κῦνα κύπτουσι καὶ ἐγγίζουσι τὸ σῶμα πρὸς τὸ ἔδαφος, τοποθετούμενοι οὕτως ὅπως δι' ἐνὸς ἄλματος ἐπιτεθῶσι κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἂν καὶ ἡ δόξῃ εἶνε ὅλως ἔρημος καὶ ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τοῦ ἐτέρου κυνὸς μεγάλη.

Εἰς πάντας εἶνε γνωστὸν ὅτι, ὅταν οἱ κύνες ἀποθέσωσι τὰς ἀκαθαρσίας των, ζέουσιν εἶτα διόλιγον ξεσμῶν τὸ ἔδαφος κινουντες τοὺς τέσσαρας πόδας πρὸς τὰ ὀπίσω· τοῦτο δὲ πράττουσι καὶ ἐπὶ λιθίνου ἔτι ἔδαφους, καὶ ἐὰν ἐσκόπουεν νὰ καλύψωσιν αὐτὰς διὰ χύματος ὅπως αἱ γαλαῖ. Ὅλως ὁμοίως πράττουσι καὶ οἱ λύκοι καὶ θῶες ἐν τοῖς ζωολογικοῖς κήποις, ἐν τούτοις δὲ οἱ τε λύκοι καὶ οἱ θῶες καὶ αἱ ἀλώπεκες οὐδέποτε καλύπτουσι, καὶ ἂν πρὸς τοῦτο ὑπάρχουσιν ὄλαι αἱ εὐκολίαι, τὰς ἀκαθαρσίας των διὰ χύματος, ὅπως βεβαιούσιν οἱ φύλακες τῶν ζῶων τούτων ἐν τοῖς θηριοτροφείοις. Ὅλα δὲ ταῦτα τὰ ζῶα κατακωνύουσιν ἐν τῇ γῆ τὴν περισεύουσαν τροφήν. Ἡ ἔξις αὕτη τοῦ γένους τῶν κυνῶν, ἡ οἰκεία τῷ γένει τῶν αἰλούρων, εἶνε λείψανον ἄσκαπον κληρονομηθὲν παρ' ἀπωτάτου τινος προπάτορος τοῦ γένους τῶν κυνῶν, παρ' ᾧ τότε εἶχε σκοπὸν τινὰ ἄδηλον, νῦν δὲ διετηρήθη μόνον διὰ τῆς κληρονομικότητος.

Κύνες καὶ θῶες ἀρέσκονται τὰ μέγιστα περιφερόμενοι καὶ προστρέχοντες τὴν αὐχένα αὐτῶν καὶ τὰ νῶτα ἐπὶ θνησιμαίων ζῶων. Τοῦτο γίνεται πιθανῶς ἕνεκα τῆς εὐαρέστου ὄσμη, ἣν τὰ δύο ταῦτα εἶδη τῶν ζῶων αἰσθάνονται, καίτοι οἱ κύνες δὲν τρώγουσι θνησιμαία. Οἱ λύκοι τούναντιον οὐδέλλως προστρέχονται ἐπὶ θνησιμαίων τοῦτου ἕνεκα ἔξηγεῖται ὀρθῶς τὸ γεγονός· διατὶ οἱ μεγαλείτεροι κύνες, οἵτινες πιθανῶς κατὰγονται ἀπὸ λύκων, οὐδέλλως προστρέχονται ἐπὶ θνησιμαίων, ἐνῶ μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως πράττουσι τοῦτο οἱ μικρότεροι, οἱ πιθανῶς ἀπὸ θῶων καταγόμενοι.

Οἶον δ' ἐπίδρατιν ἔχει ἡ κληρονομηθεῖσα ἔξις ἐπὶ τῶν ζῶων δεικνύει τὸ παράδειγμα γαλῆς, ἥτις ἐκάλυψε διὰ τέφρας καθαρὸν ὕδωρ κοχλιαρίου χυθέντος ἐπὶ τῆς ψυχρᾶς ἐσίας, χωρὶς νὰ ὀδηγηθῆ βεβαίως πρὸς τοῦτο οὔτε ὑπὸ τῆς ὄσμη οὔτε ὑπ' ἄλλου τινὸς αἰσθήματος, ἢ ὑπὸ μόνης τῆς ὀσμῆς. Γνωστὸν δὲ ὅτι αἱ γαλαῖ καλύπτουσι ἀμφοτέρω τὰ εἶδη τῶν ἐκκριμάτων αὐτῶν διὰ χύματος.

Αἱ γαλαῖ παρέχουσιν ἡμῖν καὶ ἕτερον δεῖγμα πολυχρονίου κληρονομικότητος. Εἶνε πασίγνωστον ὅτι αὐταὶ οὐδέλλως ἀνέχονται νὰ βραχῶσιν οἱ πόδες των πιθανῶς ἐπειδὴ ἡ ἀρχικὴ αὐτῶν καταγωγὴ εἶνε αἱ ξηραὶ τῆς Αἰγύπτου χώραι. Βραχόμεναι δὲ τινάσσουσιν ἰσχυρῶς τοὺς πόδας πρὸς ἀποτίναξιν τοῦ ὕδατος. Ὑπάρχει δὲ παράδειγμα γαλῆς νεκρᾶς, ἥτις ἐτίναξε τοὺς πόδας αὐτῆς ὅλως κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅταν πλησίον αὐτῆς ἐχύθη τυχαίως ὕδωρ χωρὶς οὐδὲ σταγῶν νὰ πέσῃ ἐπὶ τῶν ποδῶν της. Ἐνταῦθα ἔχομεν καταφανέστατον παράδειγμα μυϊκῆς κινήσεως ἐκ τῆς ἔξεως, ἥτις διηγέρθη σφαλερῶς διὰ τοῦ ἤχου ἀντὶ νὰ διεγερθῇ διὰ τοῦ αἰσθήματος τῆς ἀφῆς.

Ἐν Βόννῃ 10 Ἰανουαρίου 1882.

ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ.

ΤΟ ΕΝ ΜΟΝΑΧΩΙ ΧΑΛΚΟΥΤΕΙΟΝ

καὶ ὁ ἀνδρίας ΒΑΥΑΡΙΑ

Ὅτε ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος ὁ Α' ἀπεφάσισε ν' ἀνεγείρῃ κολοσσαῖον ἀνδριάντα τῆς Βαυαρίας, ἀνέθεσε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου εἰς τὸν περιώνυμον Schwantaler. Τὸ πλάσμα τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου ἦτο ἀνάλογον τῆς μεγαλοπροεποῦς ἰδέας τοῦ βασιλέως, καὶ ἐν διαστήματι τριῶν ἐτῶν ἐπλάσθη ἐκ πηλοῦ μνημεῖον ὕψους 63 ποδῶν ὅσον ὁ μέλλων ἀνδρίας. Ὁ κολοσσὸς παρεδόθη μετὰ ταῦτα τῷ χύτῃ.

Ἡ κεφαλὴ ἐπρόκειτο νὰ ἐκτελεσθῇ κατὰ πρῶτον. Ἐν ᾧ δὲ προητοιμάζετο τὸ μέταλλον πρὸς χύσιν, προησθάθη τὸ πνεῦμα τοῦ τεχνίτου ὅτι μὲ ὄλους τοὺς ὑπολογισμοὺς τὸ ὑλικὸν δὲν ἤθελεν ἀρκέσει πρὸς τὴν γιγάντειον ἐργασίαν, καὶ εἰς τὸν ἡμιελευθέρον ὄγκον προσετέθησαν 3,000 λίτραι χαλκοῦ. Ἡ ἐπιτυχία ἀπέδειξε πόσον ἡ πρόνοια αὕτη ἦτο εὐτυχῆς.

Καὶ νῦν ἐπρόκειτο νὰ χυθῆ τὸ στήθος τοῦ ἀνδριάντος· ὁ δὲ τεχνίτης συνέλαβε τὴν τολμηρὰν ἰδέαν νὰ ἐκτελέσῃ τοῦτο ὅλον. Οἱ ἰδόντες ποτὲ 3 ἢ 4 χιλ. λίτρας φλέγοντος ὑγροῦ μετάλλου νὰ βέωσι, πιθανὸν ἔντρομοι ὑπεχώρησαν ἐπὶ τῇ θέᾳ ταύτῃ· ἀλλὰ διὰ τὸ μέρος τοῦτο ἦσαν ἀναγκαῖαι τεσσαράκοντα χιλιάδες λιτρῶν πόσον μεγάλη ἡ ἐπιχείρησις αὕτη δύναται τις νὰ ἐνοήσῃ ἐὰν φαντασθῇ ὅτι 300,000 λιτρῶν ὑγροῦ μετάλλου ἐπλήρουν τὴν κάμινον.

Ἄλλ' ἰδοῦ. Ὁ ὄγκος ἀρχεται βραδείως διαλυόμενος, εὐμεγέθη τεμάχια πυροβόλων ἐπινέχονται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ὡς εἰ λέμβοι ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐξαφανίζονται βαθμηδόν. Μετ' οὗ πολὺ βλέπει τις σχηματιζόμενον ἐπὶ τοῦ ὑγροῦ ἐπίπαγον, ὅστις ἐπαπειλεῖ μέγαν κίνδυνον τῇ τε κάμινῳ καὶ τῷ προτύπῳ, ὅπερ ἵσταται περιμένον νὰ δεχθῆ ἐπ' αὐτοῦ τὸν ὑγρὸν χαλκόν. Ἴνα μὴ ὁ καταστρεπτικὸς οὗτος φλοιὸς σχηματισθῇ, εἰς ἀνδρες ἡμέραν τε καὶ νύκτα ἀνακινούσι διὰ μακρῶν σιδηρῶν καμάκων τὸν τοῦ πυρὸς ῥύακα. Ἀλλὰ διὰ χρόνου ὀφείλουσι νὰ ἀπομακρύνωνται, ἵνα

ἀντικατασταθῶσι ὑπ' ἄλλων, διότι ἂν καὶ φέρουσι κάθυγρα ἐνδύματα ἢ φλέγουσα θερμότης διασχίζει τὸ δέρμα, ὡς εἰ ξηρὸν φλοιὸν δένδρου. Ὁ λέβης ἀδιαλείπτως ἀνακινεῖται, τὸ πῦρ ὑποθάλλεται πρὸς νέους ἀγῶνας, ἀλλὰ τὸ μέταλλον δὲν εἶναι ἔτι ἔτοιμον πρὸς χύσιν. Ὡραὶ μετὰ δώρας παρέρχονται, ἡ ἡμέρα εὐρίσκεται ἐν τῇ δύνει καὶ ἡ νύξ πλησιάζει. Πέντε ἡμέρας καὶ πέντε νύκτας ὅλας ὑπεκαίετο τὸ πῦρ καὶ μέχοι μανίας ἤρεθίζετο, οὐδεὶς δὲ ἠδύνατο εἶτι νὰ εἶπῃ ἐπὶ πόσον ἡ δαιμόνιος αὐτῆ ἐργασία θὰ ἐξυκολούθει. Οἱ ἄνδρες σιωπῶσι καὶ ἐξακολουθοῦσιν ἐργαζόμενοι τὸ γιγάντειον ἔργον, ἡ φοβερὰ θερμότης ἐγένετο ἀδιαλείπτως μεγαλειτέρα. Τρομερὸν βῆρος αἰωρίζετο ἐν τῇ φλεγούσῃ ἀτμοσφαίρᾳ, καὶ βραχέως ἐπέβηε τὰς ψυχὰς ὄλων, πρὸ πάντων δὲ τὴν ψυχὴν ἐκείνου, ὅστις τοιαύτην ἀέλαθεν ἐπιχειρήσιν. Πρὸ πέντε ἡμερῶν ὁ διευθυντὴς δὲν κατέλειψε τὴν θέσιν, ἀλλὰ ὡς Κολόμβος, ὅστις ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἠλπίζε νὰ ἴδῃ ἀναφανομένην τὴν νέαν γῆν, περιέμενε τὴν κρίσιμον στιγμήν. Κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς πέμπτης ἡμέρας καταβλήθηε ὑπὸ τοῦ συνεχοῦς καμάτου, ἐξέτεινε τὰ μέλη ἵνα κοιμηθῇ· ἀλλ' ἄμα ἐκλείσει τὰ ὄματα, ἡ σύζυγος αὐτοῦ τὸν ἐξήγειρε φωνάζουσα· «Ἐγέρθητι, ἐγέρθητι, τὸ ἐργαστήριον καίει». Καὶ πράγματι ἐκαίετο. Οὐδὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ὑπομῆσῃ τοσαύτην φοβερὰν θερμότητα καὶ ν' ἀντιστῆ εἰς αὐτήν. Αἱ δοκοὶ τοῦ καταστήματος ἐκαίοντο. Νὰ σβύσῃ τις τὸ πῦρ, ὡς συνήθως, ἦτο ἀδύνατον, διότι ἐὰν οἰουδήποτε ψυχρὸν ὑγρὸν ἤθελεν ἔλθει εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ βράζοντος μετάλλου, τὸ ἀποτέλεσμα ἤθελεν εἶναι φρικτὸν, ἡ κάμιнос ἤθελε καταστραφῆ καὶ 40,000 λίτραι γαλκοῦ ἤθελεν ἀπολεσθῆ. Ἐνεκα τούτου ἠρκέσθησαν νὰ καλύψωσι τὰς καιομένας δοκοὺς διὰ καθύγρων βραχῶν καὶ καταπνίξωσι τὰς φλόγας. Ἀλλὰ καὶ οἱ τοῖχοι ἐφλέγοντο καὶ τὸ οἰκοδόμημα ὠροιάζε τερατώδη κάμινον. Οὐδὲν ἦτο ἀδιαλείπτως φέρονται ἐπὶ τοῦ πυρὸς σωροὶ ξύλων, διότι ἡ θερμότης δὲν εἶναι εἰσέτι ἀρκούντως μεγάλη, τὸ μέταλλον δὲν βράζει εἰσέτι. Ἄς καιώσιν αἱ δοκοὶ καὶ αἱ φλέγωσιν οἱ τοῖχοι· τὸ πῦρ ἀδιακόπως ὑποκαίεσθαι καὶ ὑποθάλλεται. Τέλος ἐφθασεν ἡ κρίσιμος στιγμή. Ὁ ὄγκος ἅπας βράζει. Νῦν καλεῖ ὁ χαλκογύτης Müller τοὺς ἄνδρας καταγινομένους νὰ σβύσωσι τὰς καιομένας δοκοὺς καὶ φωνάζει αὐτοῖς· «Ἀφῆτε νὰ καίωνται, τὸ μέταλλον εἶναι ἔτοιμον πρὸς χύσιν». Καὶ ἀκριβῶς τὸ μεσονύκτιον, ἐν ᾧ φλόγες περιέβαλλον τὰς δοκοὺς τοῦ οἰκοδομήματος, ἀπασύρθη τὸ ἔμβολον, καὶ φλογερὸς ῥύαξ ἐξώρμησεν ἐπὶ τὴν ἐκ πλοῦ μορφήν.

Πάντες ἀνέπνευσαν. Οἱ τραχεῖς ἐργάται ἴστανται ἐκεῖ πλήρεις σεβασμοῦ καὶ ὡς εἰ ἡττηθέντες ὑπὸ τοῦ μεγαλείου τοῦ ἑαυτῶν ἔργου, βωβοὶ παρατηροῦντες καὶ ἀκούοντες τὸν θορυβῶδη πᾶ-

ταγον τοῦ ἐκ χαλκοῦ καταρράκτου. Μόνον δὲ ὅτε τὸ ἔργον ἐπετελέσθη, ἀνέκυψαν διαταχθέντες ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ νὰ σβύνωσι τὸ πῦρ.

Ὀλίγα λεπτά μετὰ ταῦτα ὁ κώδων τῆς μικρᾶς ἐκκλησίας ἐν Neuhausen ἐκάλει τὸν Διευθυντὴν καὶ τοὺς ἐργάτας, ἵνα ἀναπέμψωσιν εὐχαριστίας διὰ τὴν εὐτυχῆ τοῦ ἔργου ἀποπεράτωσιν. Οὐδὲν δυστύχημα συνέβη καὶ πᾶς ὁ λαβῶν μέρος εἰς αὐτὸ ἀπῆλθεν ἀβλαβῆς.

[Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ].

Γ. Η. Π.

Η ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ὁ παρ' ἡμῖν ἐπιάτρος κ. Βερνάρδος Ὀρνσταῖν ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ βερολινεῖοι περιοδικῷ διὰ τὴν ἐθνολογίαν, τῷ ἐκδιδόμενῳ τῇ συνεργασίᾳ τοῦ κλεινοῦ ἱατροῦ καὶ ἀνθρωπολόγου Βίρχοβ, σειρὰν ἄρθρων ἀξιοσπουδάστων *Περὶ τῶν φυσικῶν ιδιοτήτων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν κατοίκων αὐτῆς μετὰ ἰδίας ἐξετάσεως τῆς μακροβιότητος αὐτῶν καὶ τῶν αἰτίων αὐτῆς*. Ὁ διακεκριμένος ἐπιάτρος ἠσχολήθη περὶ τὸ θέμα τῆς μελέτης του μετὰ πολλοῦ ζήλου, ἐξερευνῶν τὰς στατιστικὰς τοῦ κ. Μανσόλα, τὰς παρατηρήσεις τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου, τὰς εἰδήσεις τῶν ἐφημερίδων, καὶ καταγράφων διαφόρους παρατηρήσεις ἰδίας τε καὶ ἄλλων ἱατρῶν Ἑλλήνων εἰς οὓς εἶχεν ἀποταθῆ. Κατὰ τὰς γενομένας παρατηρήσεις, μεταξὺ 1602 κατοίκων ἐν Ἑλλάδι εὐρίσκομεν ἕνα ἡλικίας ἐτῶν 75-80, τῆς δὲ ἡλικίας ἐτῶν 80-85 παρουσιάζεται εἰς μόνος ἀντιπρόσωπος μεταξὺ 2101 κατοίκων. Ἐν ἄλλαις χώραις τῆς Εὐρώπης ὁ ἀριθμὸς τῶν γερόντων ἀπὸ ἡλικίας ἐτῶν 75 μέχρι τῶν πέντε καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν εἶνε μεγαλιέτερος ἐν Ἑλλάδι δὲ εἶνε ἀναλόγως περισσώτεροι ἢ ἀλλαχοῦ οἱ ὑπὲρ τὰ πέντε καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη γεγονότες. Οὕτως ἐν μὲν τῇ Ἑλλάδι εὐρίσκομεν ἐν ἡλικίᾳ 85-90 ἐτῶν ἕνα μεταξὺ 3020 κατοίκων, ἐν δὲ Γαλλίᾳ ἕνα μεταξὺ 4354. Πολλῶν δὲ περισργότεροι εἶνε οἱ ἀριθμοὶ τῶν υπερβάντων τὰ ἐνενήκοντα ἔτη ἐν Ἑλλάδι κατ' ἀναλογίαν πρὸς τοὺς ἀλλαχοῦ τῆς Εὐρώπης. Ἐν μὲν τῇ Ἑλλάδι, ἔχομεν γέροντας ἄγοντας τὸ 90-95 ἔτος ἕνα μεταξὺ 5918, ἐν δὲ Γαλλίᾳ ἕνα μεταξὺ 20000, καὶ ἐν Σαξωνίᾳ ἕνα μεταξὺ 11000. Οἱ ἔχοντες ἡλικίαν 95—100 ἐτῶν εἶνε ἐπταπλάσιοι ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐν Γαλλίᾳ, διότι ἐν Ἑλλάδι ἔχομεν ἕνα τοιοῦτον ὑπέργερων μεταξὺ 11988, ἐν δὲ Γαλλίᾳ ἕνα μεταξὺ 83145. Τέλος, πολλῶν περισσώτεροι εἶνε κατ' ἀναλογίαν οἱ ἐν Ἑλλάδι φέροντες ἐπὶ τῆς ῥαχέως των ἕνα αἰῶνα καὶ πλεόν, εἰς ἀνὰ 16678 κατοίκους, ἐν ᾧ ἐν Γαλλίᾳ μόνον μεταξὺ 352947 ἀπαντᾶται εἰς ἐσχάτο γῆρας Μαθουσάλας. Ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν γερόντων τῶν Ἀθηνῶν, οὓς ὁ κ. Ὀρνσταῖν ἀναγράφει κατ' ὄνομα καὶ ἡλικίαν, ἀπαντῶμεν διάφορα γνωστὰ ὀνόματα. Δύο αὐτῶν, ὁ Βίκτωρ Νεβίλ ἄγων τὸ 86 ἔτος ἐν ἔτει 1878 καὶ ὁ Ζήσης Σωτηρίου ὀμηλιξ ἐκείνου ἀπέθανον